

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitulum XIII. Pervenit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

ea dies, in qua literæ præsentantur, cum particula A. exclusiua sit secundum *gl. recepta. in c. Statutum. 3. verb. numerandum. de præbendis. in 6.*

Quod verò attinet ad voculam, vsque, sitne exclusiua an inclusiua appositæ termini. v.g. vsque ad Kalend. Novemb. Dicendum, si ex adiunctis verbis, aut circumstantiis, vel ex iurium dispositione certum aliquid colligi non possit, tunc in dilationibus gratiosis & aliis favorabilibus dispositionibus accipiendum esse inclusiue, vt etiam Calendæ comprehendantur, at verò in materia pœnali, vel alia ratione odiosa accipiendam esse exclusiue. v.g. maneat in carcere vsque ad Calendas, tunc ad initium Calendarum liber esse debet. ita docet *Bald. in auth. hoc amplius. n. 24. C. de fideicommiss. Beruachin. in repert. juris vtriusque.*

Veruntamen si dicatur, maneat in carcere vsque ad 6. dies, videtur etiam dies 6. comprehendendi secundum *gloss. in auth. de tempore non soluta pecunia. col. 2. c. 2. verb. vsque ad 10. annos.*

CAPITULUM XIII.

Pervenit.

PARAPHRASIS.

Clerici querebantur coram Episcopo se vulneratos, aut percussos esse à Diœcesanis, hi autem cum super ea causa citarentur, ad Papam appellarunt, hoc casu ait *Alexand. III.* quòd Episcopus si delictum notorium sit, eos per censuram Ecclesiasticam compellere debeat, vt intra tempus conueniens, appellationem prosequantur; sin autem notorius excessus sit, non obstante ipsorum appellatione, excommunicatos denuntiet, & à fidelibus evitari curet, donec iniuriam passis satisfaciant, & cum literis Episcopi Apostolico conspectui se præsentent.

SUMMARYM.

8. Iudex deferens appellationi terminum præfigere potest citatio cum censura, intra

quem prosequatur appellationem, vel coram iudice à quo, respondeat.

2. Diœcesanum percussorem Clerici Ordinarius potest denunciare excommunicatè, & omnibus prohibere communicationem eam illo, etiam sub censura maioris excommunicationis, donec satisfaciat, & absoluat.

3. Citari tamen prius debet, etiam si foret excessus notorius.

4. Citatio nullam defensionem, vel exceptionem afferentem in casu excessus notorii sine declaratione statim ad executionem procedi potest.

5. Etiam Papa vel Delegatus, aut eius Legatus non absoluit ab excommunicatione Pontificia, nisi præiudicium factum satisfatione parci laesa, saltem per transactionem, aut cautionem.

NOT. I. Si Iudex deferat appellationi, tunc terminum præfigere potest etiam cum censura, quam appellans incurrere debeat sub alternatione, nisi vel intra terminum finitum prosequatur appellationem, vel coram Iudice à quo respondeat, ita *gl. hic. verb. compellans.*

NOT. II. Si quispiam Diœcesanus laicus, vel Clericus, Clericum percusserit, ordinarius loci potest illum denunciare excommunicatum, & omnibus prohibere, ne ipsi communicent, antequam satisfaciat, & absoluat. Riunt verò hic *Ab. n. 4. Franc. n. 5. Alexand. n. 7.* quòd talis prohibitio in casu, quo aliquis iure ipso excommunicationem contraxit, fieri possit sub censura excommunicationis maioris, à quibuscunque contrahenda, si cum excommunicato denunciato communicarint præterquam in casibus iure exceptis: nam indultum à jure beneficium inferior auferre non potest. Veruntamen priusquam Iudex denuntiationem faciat, excommunicatum citare debet, vt in præsentia eius adductis testibus, atque auditis, si quas afferre velit, defensionibus, declaretur excommunicatus & postea si expedire videatur, denuntietur. Interdum verò ob scandalum vitandum publica denuntiatio

tatio intermittere debet, si v. g. illustris persona sit, quæ absolutionem petere & obtinere parata sit.

Sed etsi excessus notorius esse videatur, ideòque judiciali examine atque sententiâ opus non esse, sed solum executione, si condemnatio seu pœna per legem statuta sit, expedit tamen & sæpe necessarium est, delinquentem citari, vt intelligat excessum notorium esse, ideòque statim ad executionem & denuntiationem veniri posse, juxta *Clem. 2. in fin. junct. Gl. verb. Publicare. de pœnis*: nam citatus negare poterit excessum notorium esse, & contra hanc ipsam notorietatis declarationem appellare: quare aiunt *Abb. hic. n. 6. Alex. n. 13.* Tametsi à pœna ipso jure lata appellari non possit, *c. Quia nos. hoc tit. & notavit Gl. in c. Cupientes. 16. S. Quòd si. verb. Expectari. de elect. in 6.* tamen appellari potest à declaratione, quippe quæ non juris est, sed hominis seu Iudicis, quòd incideris in pœnam lege decretam. At verò, si reus citatus nullam defensionem, exceptionemve opponat, & factum notorium sit, tunc declaratione opus non est, sed statim ad executionem procedi potest, vt colligitur *ex c. 3. S. Quòd si forte. de off. ordinar. & docet Dominicus in c. Cùm secundum. S. Confiscationis Not. 3. de haret. in 6.*

5 Not. III. Etiam Summus Pontifex, vel delegatus, aut legatus eius non absoluit ab excommunicatione Pontificia, nisi prius satisfactum sit parti læsæ, saltem per transactionem, aut cautionem. Ita sumitur *ex hoc c. & c. Parochianos. 9. de sent. excommunicationis.*

CAPITVLVM XIV.

Consuluit &c.

PARAPHRASIS.

Si manifestum seu notorium sit, quòd Titius vxorem Caij detineat, aut in Clericum manus violentas iniecerit, appellationi eius deferendum non est; Veruntamen quia multa dicuntur notoria, quæ

non sunt, ideò cauendum est Iudici, ne quod pro dubio habendum est, ipse notorium esse censeat.

SUMMARIUM.

1. Si crimen notorium sit, conceditur appellatio à pœna, qua à iudice decreta est, si eam modum excedat.
2. Iudex diligenter inuestigare debet, num crimen notorium sit, alias procedere non potest ad declarationem, vel denuntiationem.

Not. I. Si crimen notorium sit, non conceditur appellatio. Intellige si Iudex procedat secundum pœnam à jure decretam, si autem pœna decreta non sit, ipse decernendo pœnam, modum excedere potest & grauare, ita vt appellationi locus sit.

Not. II. Iudex diligenter inuestigare debet num factum, v. g. Clerici percussio, notorium sit, vt nulla excusatione defendi possit, v. g. à censura contractum; alioquin enim procedere non potest ad declarationem aut denuntiationem, quia fieri potest, vt Laicus Clericum percusserit causâ defensionis, vel in ebrietate, ita vt mortaliter non peccârit.

S. Si Iudex.

Appellationi deferat terminum temporis præfigit, intra quem eam prosequi debeat (seu iter arripiendo seu Apostolos presentando) aut si prosecutus non sit, denuò se sistat Iudici à quo. de hac re dictum est, *precedente. & c. 5. h. tit.*

CAPITVLVM XV.

Suggestum.

PARAPHRASIS.

Titius extrajudicialiter appellauit ad Papam v. g. ne in electione procedatur, Canonici autem tametsi scirent appellatum esse, non venerunt Romam, nec Procuratorem miserunt (cùm ad id nõ tenerentur) sicuti *Abb. hic monet. n. 1.* cùm autem intellèxissent Titium literas impetrâsse ad Iudicem delegatum, ipsi appellant, & iter arripiunt Romam versus, Hoc casu